

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра фінансів

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан економічного факультету
А. Діброва Анатолій ДІБРОВА.
“30” травня 2023 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри фінансів
Протокол №10 від “29” травня 2023 р.
В.о. завідувач кафедри
Олена Лемішко Олена ЛЕМІШКО

”РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП
«Фінанси і кредит»
Юлія Негода Юлія НЕГОДА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Спеціальність 072 – Фінанси, банківська справа та страхування
Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
Факультет Економічний
Розробники: кандидат економічних наук, доцент Долженко І.І.

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни ПОДАТКОВА СИСТЕМА

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	072 – Фінанси, банківська справа і страхування	
Освітня програма	Фінанси і кредит	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	3-4	4
Семестр	6-7	7-8
Лекційні заняття	60 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	60 год.	8 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	30 год.	134 год.
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	4 год.	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Метою засвоєння дисципліни є надання студентам освітньої програми бакалавр в умовах введення державних освітніх стандартів нового покоління знань з організації та функціонування податкової системи в межах податкової політики держави.

Для досягнення мети поставлені такі **основні завдання**:

- засвоєння теоретичних та організаційних основ податкової системи та податкової політики;
- ознайомлення з особливостями діяльності державної податкової служби України;
- вивчення організаційних особливостей обліку платників податків;
- вивчення методики розрахунків основних видів загальнодержавних та місцевих податків;
- розгляд порядку сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами;
- аналіз особливостей та умов перекладання податків;
- дослідження організації альтернативних систем оподаткування,
- виявлення умов, мотивів та наслідків ухилення платників від сплати податків.

Предметом навчальної дисципліни є економічні відносини з приводу перерозподілу валового внутрішнього продукту й національного доходу для створення загальнодержавного централізованого фонду грошових коштів.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять і виконуючи практичні завдання. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань з навчальної дисципліни має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Отримані знання є необхідними для фахівців з оподаткування, планування податків, податкових менеджерів, приватних підприємців, керівників малих підприємств.

При викладанні навчальної дисципліни основна увага приділяється досягненню синтезу теорії і практики, що сприяє оволодінню студентами певних компетенцій.

Результатом вивчення дисципліни є набуття здобувачами таких компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК12. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Унікальні (спеціальні, фахові) компетентності:

СК12. Здатність формувати та приймати фахові рішення у сфері фінансів суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причиннонаслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР26. Застосовувати управлінські навички у процесі формування і використання бюджетних ресурсів, вміти формувати бюджетні програми та оцінювати їх ефективність.

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Податкова система»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ОПОДАТКУВАННЯ

Тема 1. Економічна сутність податків

Еволюція податків. Концепції розвитку теорії податків. Загальні теорії податків (теорії обміну (атомістична теорія, теорія податку як страхової премії, теорія насолоди), теорія фізіократів, класична теорія (теорія податкового нейтралітету), теорія примусового характеру податку (теорія жертви, теорія колективних потреб), теорія економіки суспільного сектору, кейнсіанські теорії (кейнсіанська теорія, некейнсіанська теорія, посткейнсіанська теорія), неокласичні теорії (теорія зовнішніх ефектів, теорія монетаризму, теорія економіки пропозиції, теорія держави, теорія раціональних очікувань, теорія оптимального оподаткування), теорія глобалізації, теорія Левіафан оподаткування, теорія демократичного оподаткування, теорія еволюційного оподаткування). Окремі теорії податків (теорія співвідношення прямого і непрямого оподаткування, теорія єдиного податку, теорія пропорційного і прогресивного оподаткування, теорія перекладення податків). Сутність та основні риси податків. Податки в системі доходів державного бюджету. Функції податків. Фіскальна функція, механізм її реалізації. Податки як основа фінансової бази держави. Регулююча функція. Основні напрями податкового регулювання економіки й соціальної сфери. Співвідношення функцій у різних видів податків. Термінологія оподаткування. Елементи податку: суб'єкт (платник) і носій, об'єкт та база оподаткування, ставка податку, порядок обчислення податку, податковий період, строк та порядок сплати податку, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплати податку. Методи побудови податкових ставок. Базова ставка податку. Гранична ставка податку. Абсолютна та відносна ставка податку. Принципи оподаткування.

Тема 2. Принципи оподаткування та податкові відносини

Наукові основи побудови податкової системи. Поняття податкової системи і вимоги до неї. Структурна побудова податкової системи. Оптимізація співвідношення між фіскальною і регулюючою функціями податків, між різними видами податків. Фактори, що визначають структуру податкової системи. Податкова система в Україні, основні етапи її становлення. Склад та структура податкової системи України, законодавчі акти, що її регламентують. Принципи побудови податкової системи України, їх реалізація. Основні недоліки податкової системи в Україні.

Тема 3. Оптимальне оподаткування

Концептуальні засади теорії оптимального оподаткування. Оптимальне оподаткування доходів. Оптимальне оподаткування капіталу. Оптимальне оподаткування товарів. Теорія Левіафан-оподаткування. Демократична теорія оптимального оподаткування. Теорія еволюційного оподаткування. Теорія «другого за оптимальністю». Можливості застосування правил оптимального оподаткування.

Тема 4. Податкове навантаження і розподіл податків

Податкове навантаження і оподаткування економіки. Перекладання податків. Кількісне вимірювання податкового навантаження. Оцінка податкового навантаження на макрорівні. Податкове навантаження суб'єктів бізнесу та методика його оцінки. Податкове навантаження фізичних осіб та система його вимірювання. Визначення податкового навантаження в компаративному аналізі. Перекладання податків. Теорії перекладання. Пряме перекладання. Зворотне перекладання.

Тема 5. Уникнення податків та ухилення від сплати податків

Засоби зменшення податкових платежів: податкова оптимізація і ухилення від сплати податків. Поняття податкової оптимізації. Основні способи і засоби оптимізації податків в Україні. Поняття ухилення від податків. Види ухилення від податків. Приховування доходів та інші форми податкових зловживань. Особливості ухилення від податків у сфері тіньової економіки. Можливості ухилення від сплати з різних видів податків. Боротьба з ухиленням від сплати податків. Сутність та форми перекладання податків. Перекладання непрямих податків. Напрямки і способи перекладання прямих податків. Фактори, що впливають на процес і результати перекладання податків. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства. Ухилення від податків у сфері міжнародного бізнесу та його напрямки. Проблеми подвійного оподаткування міжнародного бізнесу та способи його усунення

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКІВ ТА ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

Тема 6. Податкова система та основи її організації

Наукові основи побудови податкової системи. Поняття податкової системи і вимоги до неї. Структурна побудова податкової системи. Оптимізація співвідношення між фіскальною і регулюючою функціями податків, між різними видами податків. Фактори, що визначають структуру податкової системи. Податкова система в Україні, основні етапи її становлення. Склад та структура податкової системи України, законодавчі акти, що її регламентують. Принципи побудови податкової системи України, їх реалізація. Основні недоліки податкової системи в Україні

Тема 7. Податкова політика та податковий механізм

Сутність податкової політики в системі державного регулювання економіки. Цілі та завдання податкової політики. Методи та інструменти податкової політики. Принципи формування державної податкової політики. Стратегія і тактика податкової політики.

Класифікація видів податкової політики залежно від її впливу на соціально-економічний розвиток країни – політика максимальних податків, політика економічного розвитку, політика виважених податків.

Ефективність податкової політики. Діагностичний тест визначення податкової ефективності.

Тема 8. Організація податкової служби та податкової роботи

Зміст і принципи системи податкового адміністрування в Україні. Основні вимоги до раціональної податкової структури. Нормативно-правова та організаційна складові системи адміністрування податків. Модернізація системи податкового адміністрування в Україні. Недоліки та суперечності нормативно-правових актів, що регулюють податкове адміністрування в Україні. Податковий кодекс та проблеми реформування податкового адміністрування. Удосконалення системи податкового адміністрування в контексті інтеграційних процесів.

Історія створення, склад і структура державної податкової служби України. Завдання органів державної податкової служби. Функції органів державної податкової служби України. Права органів державної податкової служби. Контрольно-перевірочна робота контролюючих органів. Відповідальність платників податків.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Непряме оподаткування

Тема 9. Акцизний податок

Економічна сутність акцизного податку. Законодавча і нормативна база оподаткування. Особливості застосування акцизного податку в Україні.

Платники. Об'єкт оподаткування. Перелік підакцизних товарів. Ставки акцизного податку. Порядок визначення сум акцизного податку. Строки та порядок сплати. Строки подання звітності.

Особливості оподаткування операцій з імпорту підакцизних товарів. Акцизний податок в операціях з переробки давальницької сировини. Організація і податкове забезпечення транзиту підакцизних товарів. Особливості оподаткування алкогольних напоїв та тютюнових виробів. Застосування марок акцизного збору.

Механізм застосування пільг для юридичних та фізичних осіб з акцизного податку.

Тема 10. Мито

Мито як джерело доходів бюджету і як засіб регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Митна політика. Законодавча і нормативна база оподаткування.

Об'єкти оподаткування. Поняття митної вартості товарів і методи її визначення. Експортне та імпорнтне мито. Антидемпінгове, компенсаційне й спеціальне мито. Платники мита. Види ставок мита (звичайні, пільгові, преференційні) та механізм їх застосування. Справляння мита та порядок його перерахування до бюджету. Пільги.

Тема 11. Податок на додану вартість

Сутність податку на додану вартість і його роль у формуванні доходної частини бюджету. Законодавча і нормативна база оподаткування.

Платники податку на додану вартість. Реєстрація осіб як платників податку на додану вартість. Об'єкт оподаткування. Операції, що не є об'єктом оподаткування. Особливості визначення бази оподаткування. Ставки податку на додану вартість. Види операцій, що оподатковуються за нульовою ставкою.

Податковий облік з ПДВ. Податкові зобов'язання і податковий кредит. Умови, що визначають право платника на податковий кредит. Податкова накладна. Реєстр податкових накладних. Визначення дат виникнення податкових зобов'язань і права на податковий кредит.

Порядок визначення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету або відшкодуванню з бюджету. Податкові періоди. Строки подання податкової декларації та розрахунків з бюджетом. Система пільг з податку на додану вартість.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. Пряме оподаткування

Тема 12. Податок на прибуток підприємств

Корпоративне оподаткування та його роль у формуванні доходів держави. Особливості оподаткування прибутку підприємств. Платники податку на прибуток підприємств. Ставки податку. Об'єкт оподаткування. Порядок розрахунку оподаткованого прибутку.

Формування доходів звітного періоду, їх склад і визначення. Порядок коригування доходів звітного періоду. Формування витрат звітного періоду та їх склад. Види витрат, які не входять до складу витрат звітного періоду. Дата визнання доходів і витрат звітного періоду.

Амортизація основних засобів. Класифікація основних засобів за групами. Механізм застосування методів амортизації. Особливості амортизації нематеріальних активів.

Оподаткування операцій особливого виду. Пільги щодо податку на прибуток підприємств. Строки сплати податку та подання звітності

Тема 13. Оподаткування доходів фізичних осіб

Причини поширення податку та його роль у формуванні доходів держави. Визначення доходів фізичних осіб. Платники податку. Визначення об'єктів оподаткування та ставки. Особливості застосування податкової соціальної пільги. Податкова знижка в оподаткуванні доходів фізичних осіб. Порядок нарахування, утримання та сплати податку до бюджету. Особливості нарахування та сплати окремих видів доходів.

Особливості оподаткування доходів від підприємницької діяльності. Визначення чистого доходу. Витрати, зв'язані з підприємницькою діяльністю. Ставки податку. Порядок сплати податку до бюджету.

Тема 14. Екологічний податок

Сутність екологічного оподаткування. Платники екологічного податку. Об'єкт та база оподаткування екологічного податку. Порядок обчислення екологічного податку. Порядок подання податкової звітності та сплати податку.

Тема 15. Рентна плата

Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України. Рентна плата за спеціальне використання води. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів. Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України. Подання декларації і строки сплати рентної плати.

Тема 16. Податок на майно

Сутність та необхідність майнового оподаткування. Склад податку на майно. Плата за землю. Форми плати за землю. Суб'єкти плати за землю. Об'єкт оподаткування. Ставки плати за землю. Поняття вартісної оцінки землі. Порядок розрахунку і терміни сплати. Характеристика елементів транспортного податку. Суб'єкти оподаткування. Порядок розрахунку і терміни сплати податку юридичними та фізичними особами. Економічна сутність та значення місцевих податків: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Тема 17. Місцеві збори

Економічна сутність та значення місцевих зборів: збір за місця для паркування транспортних засобів; туристичний збір. Суб'єкти і об'єкти оподаткування. Податкові ставки. Механізм обчислення та строки сплати місцевих зборів.

Тема 18. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва

Поняття єдиного податку. Платники єдиного податку. Ставки єдиного податку та порядок його сплати.

Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва. Законодавча і нормативна база оподаткування.

Визначення суб'єктів малого підприємництва. Порядок переходу на роботу за спрощеною системою оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності.

Платники єдиного податку. Ставки єдиного податку для юридичних осіб. Об'єкт і база оподаткування. Ставки єдиного податку для фізичних осіб. Перелік податків і зборів, в рахунок яких сплачується єдиний податок.

Строки сплати єдиного податку до бюджету. Порядок та строки подання звітності суб'єктами малого підприємництва.

Передумови введення фіксованого сільськогосподарського податку та його особливості.

Платники єдиного податку 4 групи. Об'єкт оподаткування. Ставки податку. Порядок нарахування та сплати єдиного податку 4 групи.

Структура навчальної дисципліни «Податкова система» для повного терміну денної (заочної) форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	Денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього						
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Загальні основи оподаткування														
Тема 1. Економічна сутність податків	1-2	9	4	4			1	7,5	0,5	0,5				7
Тема 2. Принципи оподаткування та податкові відносини	3-4	7	3	3			1	7,5	0,5					7
Тема 3. Оптимальне оподаткування	5	5	2	2			1	7						7
Тема 4. Податкове навантаження і розподіл податків	6	5	2	2			1	7						7
Тема 5. Уникнення податків та ухилення від сплати податків	7	5	2	2			1	7						7
Разом за змістовим модулем 1		31	13	13			5	36	1	0,5				35
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи податків та податкової системи														
Тема 1. Податкова система та основи її організації	8	5	2	2			1	7,5	0,5					7
Тема 2. Податкова політика і податковий механізм	9	5	2	2			1	7,5	0,5					7
Тема 3. Організація податкової служби та податкової роботи	10-11	7	3	3			1	7		0,5				7
Разом за змістовим модулем 2		17	7	7			3	23	1	0,5				21
Змістовний модуль 3. Непряме оподаткування														
Тема 1. Акцизний податок	12-13	10	4	4			2	8,5	–	0,5				8
Тема 2. Мито	14-15	6	2	2			2	8	–					8
Тема 3. Податок на додану вартість	1-3	17	6	6			5	11,5	2	1,5				8
Разом за змістовим модулем 3		33	12	12			9	28	2	2				24
Змістовний модуль 4. Пряме оподаткування														
Тема 1. Податок на прибуток підприємств	4-7	20	8	8			4	12	2	2				8

Тема 2. Оподаткування доходів фізичних осіб	8-10	20	8	8			4	12	2	2			8
Тема 3. Екологічний податок	11	5	2	2			1	8	-				8
Тема 4. Рентна плата	12	5	2	2			1	8	-				8
Тема 5. Податок на майно	13	5	2	2			1	8	-	0,5			8
Тема 6. Місцеві збори	14	5	2	2			1	8	-				8
Тема 7. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва	15	9	4	4			1	8	-	0,5			8
Разом за змістовим модулем 4		69	28	28			13	64	4	5			56
Усього годин	28	150	60	60			60	150	8	8			134

4. Тематики практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Економічна сутність податків План 1. Оподаткування в історичній ретроспективі 2. Еволюція наукових поглядів на податки 3. Сучасні уявлення про сутність податку як економічної категорії 4. Елементи податку 5. Форми податків та їх класифікація 6. Функції податків	4
2	Принципи оподаткування та податкові відносини План 1. Принципи оподаткування 2. Оподаткування та ефективність 3. Оподаткування і справедливість	3
3	Оптимальне оподаткування План 1. Концептуальні засади теорії оптимального оподаткування 2. Оптимальне оподаткування доходів 3. Оптимальне оподаткування капіталу 4. Оптимальне оподаткування товарів 5. Теорія „другого за оптимальністю” 6. Можливості застосування правил оптимального оподаткування підприємницької діяльності	2

4	<p>Податкове навантаження і розподіл податків</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Податкове навантаження і загальний рівень оподаткування економіки 2. Перекладання податків 	2
5	<p>Уникнення податків та ухилення від сплати податків</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна теорія про проблему ухилення від податків 2. Фактори ухилення від сплати податків 3. Способи уникнення податків та ухилення від податків 4. Можливості ухилення від сплати різних видів податків 	2
6	<p>Податкова система та основи її організації</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття податкової системи держави 2. Вимоги до побудови податкової системи 3. Принципи побудови податкової системи 4. Склад податкової системи України 	2
7	<p>Податкова політика і податковий механізм</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття податкової політики 2. Принципи формування податкової політики та напрями реалізації 3. Державна податкова політика України 4. Податкове регулювання розвитку економіки 5. Поняття податкового механізму та його складові 6. Механізм обчислення податкової бази 7. Механізм обчислення та сплати податків 8. Податкові пільги та податкові санкції 	2
8	<p>Організація податкової служби та податкової роботи</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія створення, склад і структура державної податкової служби України 2. Завдання органів державної податкової служби 3. Функції органів державної податкової служби України 4. Права органів державної податкової служби 5. Контрольно–перевірочна робота податкових органів 6. Відповідальність платників податків 	3
9	<p>Акцизний податок</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні засади справляння специфічних акцизів 2. Платники акцизного податку 3. Об'єкт оподаткування 4. Обчислення акцизного податку 5. Звітність з акцизного податку та його сплата 6. Звільнення від сплати акцизного податку 7. Гармонізація системи акцизного оподаткування у країнах ЄС 	4
10	<p>Мито</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні основи митного оподаткування 2. Поняття мита 3. Порядок сплати мита 4. Порядок визначення митної вартості 	2

11	<p>Податок на додану вартість</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність та форми податку на додану вартість 2. Суб'єкти та об'єкт оподаткування 3. Операції, що не є об'єктом оподаткування 4. База оподаткування 5. Операції, що звільнені від оподаткування 6. Ставки податку 7. Порядок обчислення і сплати податку 8. Податкова накладна 9. Порядок бюджетного відшкодування ПДВ 	6
12	<p>Податок на прибуток підприємств</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Корпоративне оподаткування та його роль у формування доходів держави 2. Платники податку 3. Об'єкт оподаткування 4. Амортизація 5. Ставки податку, податковий період, врахування від'ємного значення об'єкта оподаткування у результатах наступних податкових періодів. 	8
13	<p>Оподаткування доходів фізичних осіб</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини поширення податку та його роль у формуванні доходів держави 2. Платники податку та об'єкт оподаткування 3. Податкова знижка 4. Податкова соціальна пільга 5. Ставки податку 6. Порядок нарахування утримання та сплати податку 7. Оподаткування доходів фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності 	8
14	<p>Екологічний податок</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та передумови екологічного оподаткування 2. Платники оподаткування 3. Об'єкт оподаткування 4. Ставки податку 5. Порядок нарахування та сплати податку 	2
15	<p>Рентна плата</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види рентних платежів 2. Платники, об'єкти, база та ставки плати рентної плати. 3. Вплив плати за ресурси на їх економічне та раціональне використання. 3. Особливості рентних платежів 	2
16	<p>Податок на майно</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність майнового оподаткування та історія його впровадження 2. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки 3. Земельний податок і орендна плата 	2

	4. Транспортний податок	
17	Місцеві податки і збори План 1. Характеристика місцевих зборів. 2. Особливості сплати місцевих зборів 3. Місцеве оподаткування як основа формування фінансової спроможності територій	2
18	Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва План 1. Поняття єдиного податку 2. Платники єдиного податку 3. Ставки єдиного податку та порядок його сплати	4

5. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
Економічна сутність податків	1
Принципи оподаткування та податкові відносини	1
Оптимальне оподаткування	1
Податкове навантаження і розподіл податків	1
Уникнення податків та ухилення від сплати податків	1
Податкова система та основи її організації	1
Податкова політика і податковий механізм	1
Організація податкової служби та податкової роботи	1
Акцизний податок	2
Мито	2
Податок на додану вартість	5
Податок на прибуток підприємств	4
Оподаткування доходів фізичних осіб	4
Екологічний податок	1
Рентна плата	1
Податок на майно	1
Місцеві податки і збори	1
Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва	1
Разом	60

7. Контрольні питання, тести для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Поняття податку і збору (обов'язкового платежу).
2. Функції та елементи податків.
3. Класифікація податків.
4. Поняття податкової політики.
5. Місце та роль податкової політики в державному регулюванні економіки.
6. Фактори, які визначають напрям та характер податкової політики.
7. Поняття податкової системи і вимоги до неї.
8. Принципи побудови системи оподаткування.
9. Податкова система як засіб реалізації податкової політики держави.
10. Поняття податкового менеджменту.
11. Державний податковий менеджмент.
12. Корпоративний податковий менеджмент.
13. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства.
14. Структура державної фіскальної служби України.
17. Функції та завдання Державної податкової служби України.
18. Права контролюючих органів.
19. Обов'язки та відповідальність посадових осіб контролюючих органів.
20. Види податкових правопорушень.
21. Просте та складне перекладання податків.
22. Сутність податку на додану вартість і його роль у формуванні доходної частини бюджету.
23. Платники податку на додану вартість.
24. Реєстрація осіб як платників податку на додану вартість.
25. Об'єкт оподаткування ПДВ.
26. Особливості визначення бази оподаткування ПДВ.
27. Ставки податку на додану вартість.
28. Податкові зобов'язання і податковий кредит з ПДВ.
29. Податкова накладна. Реєстр податкових накладних.
30. Порядок визначення суми ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету або відшкодуванню з бюджету.
31. Строки подання податкової декларації та розрахунків з бюджетом.
32. Механізм бюджетного і експортного відшкодування податку з Державного бюджету України.
33. Економічна сутність акцизного податку.
34. Платники та об'єкт оподаткування акцизним податком.
35. Перелік підакцизних товарів.
36. Ставки акцизного податку.
37. Застосування марок акцизного податку.
38. Пільги для юридичних та фізичних осіб з акцизного податку.
39. Особливості визначення бази оподаткування з акцизного податку.
40. Особливості оподаткування алкогольних напоїв та тютюнових виробів.
41. Об'єкти оподаткування митом.
42. Поняття митної вартості товарів і методи її визначення.
43. Платники мита.
44. Види ставок мита.
45. Принципи оподаткування прибутку підприємств.
46. Платники податку на прибуток підприємств.
47. Ставки податку на прибуток підприємств.
48. Порядок розрахунку оподатковуваного прибутку.
49. Доходи звітного періоду, складові та особливості визначення.

50. Витрати звітнього періоду, їх склад і особливості формування.
51. Амортизація основних засобів.
52. Класифікація основних засобів за групами.
53. Механізм застосування методів амортизації.
54. Пільги щодо податку на прибуток підприємств.
55. Строки сплати податку на прибуток підприємств та подання звітності.
56. Організаційні аспекти звільнення від оподаткування податком на прибуток підприємств.
57. Платники податку на доходи фізичних осіб.
58. Податкові соціальні пільги.
59. Податкова знижка в оподаткуванні доходів фізичних осіб.
60. Особливості оподаткування доходів від підприємницької діяльності.
61. Декларування доходів.
62. Рентна плата. Види рентної плати.
63. Рентна плата за спеціальне використання води.
64. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів.
65. Сутність та значення податку на землю.
66. Особливості застосування пільгового оподаткування щодо земельного податку.
67. Порядок розрахунку плати за землю.
68. Пільги зі сплати плати за землю для юридичних осіб.
69. Екологічний податок.
70. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України.
71. Особливості оподаткування страхувальників.
72. Особливості оподаткування неприбуткових установ та організацій.
73. Особливості оподаткування нерезидентів.
74. Особливості функціонування акцизних складів.
75. Порядок оподаткування операцій з продажу або обміну об'єктів рухомого майна.
76. Порядок розрахунку рентної плати за спеціальне використання лісних ресурсів.
77. Роль та значення рентних платежів у державному регулюванні економіки.
78. Напрями подальшого реформування єдиного податку з фізичних і юридичних осіб.
79. Способи ухилення від сплати податків.
80. Відмінність законних та незаконних методів мінімізації податкових зобов'язань платника податків.

ЗРАЗОК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

1. Визначити функції податків за їх змістом:

1. Сутність.....полягає в мобілізації коштів у розпорядження держави та формуванні централізованих фінансових ресурсів для забезпечення виконання функцій держави. Вона реалізується через розподіл частини валового внутрішнього продукту.
2. Сутністьполягає у свідомому використанні податків у цілях регулювання економічних відносин у суспільстві для формування суспільно-бажаних темпів розвитку економіки та її структури. При цьому використовується весь арсенал податкових інструментів: від самого факту запровадження певного податку, до змін його елементів та механізму.
3. Сутність проявляється у врахуванні в податковому механізмі соціальних аспектів життєдіяльності платників податків. Конкретними механізмами реалізації функції є встановлення неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та різного роду пільг соціального характеру, які покликані зменшити податкове навантаження на окремих платників податків, що знаходяться у скрутних життєвих умовах.

2. Сучасна фінансова наука, узагальнюючи нормативні принципи оподаткування, поділяє їх на такі групи:

1	1) фіскальні; 2) політичні; 3) соціальні; 4) технічні.
2	1) соціальні; 2) політико-економічні; 3) управлінські; 4) організаційно-технічні.
3	1) фіскальні; 2) політико-економічні; 3) соціально-управлінські; 4) організаційно-технічні.

4	1) фінансові; 2) політико-економічні; 3) соціально-етичні; 4) організаційно-технічні.
---	---

3. Вставте пропущене поняття:

..... – це процес повного або часткового перерозподілу сплати податків між різними суб'єктами оподаткування, між якими існують господарські та економічні взаємовідносини.

4. Адвалерне мито – це:

1	Мито, яке застосовується до товарів, щодо яких встановлено факти їх імпорту за демпінговими цінами.
2	Мито, яке визначає фіксовану суму, що стягується з одиниці виміру певного товару.
3	Мито, яке обчислюється у відсотках до митної вартості товарів.
4	Мито, яке регулює зовнішньоторговельні відносини щодо товарів сезонного характеру, насамперед, сільськогосподарської продукції.
5	Мито, яке встановлюється законодавчими документами конкретної країни без урахування наявності двосторонніх чи багатосторонніх договорів з іншими країнами стосовно зовнішньоторговельних відносин.

5. Вставити відповідність:

1. Об'єктами оподаткування акцизним податком є операції з:	А. Реалізації вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції)
	Б. Вивезення (експорту) підакцизних товарів (продукції) платником податку за межі митної території України
2. Операції з підакцизними товарами, які не підлягають оподаткуванню:	В. Ввезення на митну територію України раніше експортованих підакцизних товарів (продукції), у яких виявлено недоліки, що перешкоджають реалізації цих товарів на митній території країни імпортера, для їх повернення експортеру
	Г. Ввезення підакцизних товарів (продукції) на митну територію України

6. Прибуток до оподаткування згідно з ПКУ визначають:

1	як різницю між виручкою від реалізації та витратами виробництва
2	як різницю між сумою скоригованого валового доходу та сумою валових витрат та амортизаційних відрахувань
3	шляхом коригування фінансового результату до оподаткування, визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці
4	як різницю між сумою доходів звітного періоду та собівартістю реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг, інших витрат звітного податкового періоду

7. Виручка від реалізації товарів та послуг ТОВ «Урожай» за 2018 р. склала 36 840 тис грн, з яких виручка від реалізації сільськогосподарської продукції – 28 720 тис грн. Дане сільгосппідприємство має у власності сільгоспугіддя в межах одного органу місцевого самоврядування: орні землі – 4 850 га (нормативна грошова оцінка 1-го га – 31550 грн). Яка сума єдиного податку повинна бути сплачена за I квартал 2019 р.?

1	Підприємство не відповідає критеріям платника єдиного податку 4 групи
2	106001,88 грн
3	136185,57 грн
4	145366,63 грн

8. Первісна вартість придбаних основних засобів становить 100000 грн, а термін їх корисної експлуатації дорівнює 5 років. Очікується, що дані основні засоби матимуть ліквідаційну вартість 7000 грн. Використовуючи метод зменшення залишкової вартості провести розрахунок суми накопиченої амортизації за 3 роки. Довідково $\sqrt[5]{\frac{7000}{100000}} = 0,5875$

1	41 250 грн
2	65 484 грн

3	79 722 грн
4	9 300 грн

9. Фізична особа протягом року отримала такі доходи: процентний дохід по депозитному вкладу у банку – 10000 грн, виграш в державну грошову лотерею – 5000 грн, дохід від продажу квартири, отриманої у 2017 р. в спадок – 450000 грн, грошові кошти, отримані в подарунок від батьків – 300000 грн. Сума податку на доходи фізичних осіб в цьому випадку складе:

1	750,00 грн
2	0,00 грн
3	2700,00 грн
4	25250,00 грн

10. Обсяг реалізації продукції на експорт – 2 800 000 грн (без ПДВ). У тому ж звітному періоді підприємством було здійснено наступні операції: заправлено літак, що виконує міжнародні рейси з перевезення пасажирів – 800 000 грн (без ПДВ); здійснено обов'язкові відрахування від заробітної плати працівників – 40 000 грн (без ПДВ); нараховано та виплачено заробітну плату робітникам підприємства – 100 000 грн (без ПДВ); реалізовано товарів на території України на суму 600 000 грн (без ПДВ). Визначити суму ПДВ, яка підлягає сплаті до бюджету або до відшкодування з бюджету.

1	Сплата – 636 000 грн
2	Відшкодування – 120 000 грн
3	Сплата – 120 000 грн
4	Відшкодування – 636 000 грн

8. Методи навчання

При викладанні дисципліни передбачено застосування активних і інтерактивних методів навчання – проблемних та міні–лекцій, семінарів у активній формі, розгляд кейсів, ділові ігри. Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але і високою ефективністю навчального процесу, який виявляється в: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; виробленню здатності ухвалювати самостійні рішення, здібності до колективних рішень; виробленню здібності до соціальної інтеграції; придбанні навичок вирішення конфліктів у податковій сфері; розвитку здібності до компромісів.

Види навчальних технологій, які використовуються для активізації процесу навчання, наведено в таблиці.

Використання навчальних технологій для активізації процесу навчання

Методики активізації процесу навчання	Практичне застосування навчальних технологій
Проблемні лекції – спрямовані на розвиток логічного мислення студентів і характеризуються виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. Під час лекцій студентам даються питання для самостійного розмірковування, яка відіграє активізуючу роль, примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді	Проблемна лекція з питання: "Історичні аспекти виникнення й розвитку податків" (за темою 1)
	Проблемна лекція з питання: "Податкова система як засіб реалізації податкової політики держави" (за темою 7)
	Проблемна лекція з питання: "Сутність податку на додану вартість і його роль у формуванні доходної частини бюджету" (за темою 11)
	Проблемна лекція з питання: "Економічна сутність акцизного податку" (за темою 9)
	Проблемна лекція з питання: "Принципи оподаткування прибутку підприємств" (за темою 12)
Міні–лекції – характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень	Міні–лекція з питання: "Принципи побудови податкової системи України: аналіз та проблеми" (за темою 2)
	Міні–лекція з питання "Сучасний стан розвитку державної податкової служби України" (за темою 8)
	Міні–лекція з питання: "Мито як джерело доходів бюджету та засіб регулювання зовнішньоекономічної діяльності" (за темою 10)
	Міні–лекція з питання: "Основні переваги податку з доходів фізичних осіб" (за темою 13)
	Міні–лекція з питання: "Сучасний стан спрощеної системи оподаткування»

9. Форми контролю

Відповідно до «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України» (затвердженого Вченою радою НУБіП України 26 квітня 2023 р., протокол № 10), видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестація.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Навчальний матеріал дисциплін, які викладаються протягом одного семестру – осіннього чи весняного, поділяється лекторами на два-три змістові модулі.

Проміжна атестація має визначити рівень знань здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Форми та методи проведення проміжної атестації, засвоєння програмного матеріалу змістового модуля розробляються лектором дисципліни і затверджується відповідною кафедрою у вигляді тестування, письмової контрольної роботи, колоквіуму, результату експерименту, що можна оцінити чисельно, розрахункової чи розрахунково-графічної роботи тощо.

Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу змістового модуля вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою.

Підсумкова атестація включає семестрову та державну атестацію здобувачів вищої освіти.

Семестрова атестація проводиться у формах семестрового екзамену або семестрового заліку з конкретної навчальної дисципліни.

Семестровий екзамен (далі – екзамен) – це форма підсумкової атестації засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр.

Семестровий залік (далі – залік) – це форма підсумкової атестації, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу (виконаних ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях та під час самостійної роботи) з навчальної дисципліни за семестр.

Диференційований залік – це форма атестації, що дозволяє оцінити виконання та засвоєння здобувачем вищої освіти програми виробничої практики, підготовки та захисту курсової роботи (проекту).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані складати екзамен і заліки відповідно до вимог робочого навчального плану у терміни, передбачені графіком освітнього процесу. Зміст екзаменів і заліків визначається робочими навчальними програмами дисциплін.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студентів відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно до «Положення про екзамени та заліки в Національному університеті біоресурсів і природокористування України» (затвердженого Вченою радою НУБіП України 26 квітня 2023 р., протокол № 10).

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	зараховано
60-73	задовільно	зараховано
0-59	незадовільно	незараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни R_{ДИС} (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу з навчальної роботи R_{НР} (до 70 балів):

$$R_{ДИС} = R_{НР} + R_{АТ} \quad (1)$$

11. Навчально-методичне забезпечення

1. Долженко І.І., Березовська Л.О., Податкова система. Навчальний посібник, Київ: «Нічлава», 2020, 676 с.
2. Долженко І.І., Березовська Л.О., Лабенко О.М. Податкова система. Практикум, Київ.: «Нічлава», 2015, 134 с.
3. Долженко І.І. Податковий менеджмент. Навчальний посібник, Ктійв: «Нічлава», 2016, 426 с.
4. Податкова система URL : <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1659>

12. Рекомендовані джерела інформації

1. Актуальні проблеми реформування податкової системи України: навчальний посібник / В.М. Попович, В.І. Антипов, О.А. Долгий та ін., Ірпінь, 2007, 414 с.
2. Андрущенко В. Л. Податкові системи зарубіжних країн : навч. посіб., Київ: Кондор, 2012. 222 с.
3. Бланкарт Шарль. Державні фінанси в умовах демократії: Вступ до фінансової науки. Київ: Либідь, 2000. 654с.
4. Варналій З.С., Романюк М.В.. Податкова система: підручник, Київ: Знання України, 2019, 567 с.
5. Ватуля І. Д., Ватуля М. І., Рибалко Л. В. Податки, збори, платежі : навчальний посібник для студ. ВНЗ, Київ : Центр навчальної літератури, 2006, 352 с.

6. Вектори розбудови податкової системи / Становлення доктрини фінансової системи України: монографія / За ред. С. І. Юрія, О. М. Десятнюк. Тернопіль: Економічна думка, 2008, С.111-148.
7. Данілов О.Д. Податок на додану вартість : навчальний посібник для студ. вузів, Київ, 2003, 254 с.
8. Дроздовська О. С. Співвідношення прямих та непрямих податків у податковій системі України. Інвестиції: практика та досвід, 2017, № 10, С. 44-50.
9. Еш С.М. Податкова система України : навчальний посібник, Київ: Кондор, 2008, 106 с.
10. Земельний кодекс України. Закон від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
11. Іванов Ю. Б., Крисоватий А. І., Десятнюк О.М. Податкова система : підруч, Київ : Атіка, 2006, 920 с.
12. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL:: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
13. Крисоватий А. І., Валігура В. А. Домінанти гармонізації оподаткування : національні та міжнародні вектори : монографія. Тернопіль : Підручники і посібники, 2010, 248 с.
14. Крисоватий А.І., Валігура В. А. Податкові розрахунки і звітність: навчальний посібник, Тернопіль: ТНЕУ, 2012, 338 с.
15. Митна справа : підруч. / А. І. Крисоватий, С. Д. Герчаківський, О. Б. Дем'янюк та ін. ; за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль : ВПЦ «Екон. думка ТНЕУ», 2014, 540 с.
16. Митний кодекс України. від 13 березня 2012 року № 4495I URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
17. Нагальні проблеми формування державної податкової політики в Україні / Іванов Ю. Б., Швабій К. І., Фінанси України, 2017, № 5, С. 39-52.
18. Податкова політика України : навч. посіб. П. В. Мельник, З. С. Варналій, Л. Л. Тарангул [та ін.] ; за ред. П. В. Мельника, Київ : Знання України, 2010, 505 с.
19. Податкова система : навч. посіб. / Прокопенко І.А., Панура Ю.В., Іванишина О.С., Тучак Т.В., Смірнова О.М. Київ : Кондор, 2015, 698 с.
20. Податкова система : навчальний посібник для студентів ВНЗ / Київський Національний університет імені Тараса Шевченка ; За ред. І. О. Лютого. Київ : Центр учбової літератури, 2009, 456 с.
21. Податкова система: навчальний посібник / І. С. Волохова, О. Ю. Дубовик, М. О. Слатвінська [та інш.] / ред. І. С. Волохова, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019, 402 с.
22. Податкова система: Навчальний посібник. / за заг. ред. Андрущенко В. Л. Київ: «Центр учбової літератури», 2015, 416 с.
23. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-//I URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
24. Податковий кодекс України: станом на 10 грудня 2010 року : наукове видання. Київ : Алерта, 2011, 488 с.

25. Податкові системи зарубіжних держав: Навчальний посібник / Андрущенко В.Л., Варналій З.С., Прокопенко І.А., Тучак Т.В. Київ: Кондор-Видавництво, 2012, 222 с.

26. Податова політика: теорія, методологія, інструментарій: навч. посібн. / під ред. д-ра економ. наук, проф. Іванова Ю.Б., д-ра економ. наук, проф. Майбурова І. А. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2010, 492 с.

27. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи» Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290 URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>

28. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>

29. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток» Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000 № 353 URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01>

30. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 10 серпня 2000 р. № 193 URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>.

31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.

32. Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1251 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1251-2010-п>

33.Порядок ведення Єдиного реєстру податкових накладних. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.10.2010 № 1276 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1246-2010-%D0%BF#n9>

34.Порядок випуску, обігу та погашення податкових векселів, авальованих банком (податкових розписок), що видаються до отримання з акцизного складу спирту етилового неденатурованого, спирту етилового денатурованого (технічного) та біоетанолу, які використовуються суб'єктами господарювання для виробництва окремих видів продукції. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1257 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1257-2010-п>.

35. Порядок випуску, обігу та погашення податкових векселів, авальованих банком (податкових розписок), які видаються до отримання або ввезення на митну територію України легких та важких дистилатів для використання як сировини для виробництва етилену. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1215 URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1215-2010-п>.

36. Порядок випуску, обігу та погашення податкових векселів, які видаються до отримання або ввезення на митну територію України речовин, що використовуються як компоненти моторних палив, для використання як сировини для виробництва в хімічній промисловості. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 4 лютого 2013 р. № 69 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/69-2013-п>.

37. Порядок інформування роботодавців платника податку про наявність порушень застосування податкової соціальної пільги, позбавлення платника податку або про відновлення його права на податкову соціальну пільгу та форми повідомлення про наявність порушень. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 19 травня 2017 р. № 514 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0693-17>

38. Порядок направлення контролюючими органами податкових вимог платникам податків. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30 червня 2017 р. №610 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0902-17>

39. Порядок подання документів для застосування податкової соціальної пільги. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 р. № 1227 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1227-2010-п>.

40. Про Єдиний митний тариф: Закон України від 5.02.1992р. № 2097–XII URL: www.rada.gov.ua

41. Про затвердження Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість Наказ Міністерства фінансів України від 14.11.14 № 1130 URL: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/podatok-na-dodanu-vartist/normativno-pravovi-akti/63395.html>

42. Про затвердження порядків з питань зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних. Наказ Міністерства фінансів України від 21.02.2018 № 117 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/117-2018-%D0%BF>

43. Про затвердження Розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробництва Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 26.12.11 №772 URL: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/mistsevi-podatki/ediniy-podatok-dlya-yuoidichnih-osib---si/normativno-pravovi-akti/63771.html>

44. Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку : Наказ Міністерства фінансів України від 19.06.15 р. № 578 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0799-15>

45. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість Затверджено Наказ Міністерства фінансів України від 23.09.2014 № 966 URL: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/podatok-na-dodanu-vartist/normativno-pravovi-akti/63730.html>

46. Про затвердження форми декларації акцизного податку, Порядку заповнення та подання декларації акцизного податку: Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 №14 URL: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/aktsizniy-podatok/normativno-pravovi-akti/63521.html>

47. Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ) та Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку: Наказ Міністерства фінансів України від 13.01.15 № 4 URL: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/podatok-na-dohodi-fizichnih-/normativno-pravovi-akti/63719.html>

48. Про затвердження форми Податкової декларації екологічного податку. : Наказ Міністерства фінансів України від 17.08.15 р. № 578 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1052-15>

49. Про затвердження форми Податкової декларації з рентної плати. Наказ Міністерства фінансів України від 17.08.15 р. № 719 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1051-15s>

50. Про затвердження форми податкової декларації про майновий стан і доходи та Інструкції щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи : Наказ Міністерства фінансів України від 02 жовтня 2015 р. № 859 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1298-15>.

51. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної : Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2015 №1307 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16>

52. Про Митний тариф України. Закон України від 19.03.2013 р. №584 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/584-18>

53. Система оподаткування та податкова політика: навчальний посібник для студ. вузів / В.Б. Захожай, Я.В. Литвиненко, К.В. Захожай, Р.Я. Литвиненко; За ред. В.Б. Захожая, Я.В. Литвиненка. Київ : Центр навчальної літератури, 2006, 468 с.

54. Сідельникова Л.П. Теоретико-організаційні доміанти і практика розбудови податковоборгових джерел формування бюджетних ресурсів держави: Монографія. Херсон: ПП Грінь Д.С., 2013, 445 с.

55. Сідельникова Л.П., Костіна Н.М. Податкова система: Навчальний посібник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2013, 604 с.

56. Соколовська А.М. Основи теорії податків: Навчальний посібник. К.: 2010. 326 с.

57. Соколовська А. М. Податкова система держави: теорія і практика. К.: Знання, Прес, 2004, 454 с.

58. Ткачик Ф.П. Податкове консультування. Навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 252 с.

59. Фінанси : підручник / за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. Київ: Знання, 2012. 687 с.

60. Форма Податкової декларації з податку на прибуток підприємства. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 2015 р. № 897 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1415-15#n9>.

61. Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-ІУ URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.